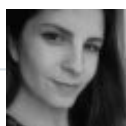

PLUS 7 DNÍ

Prezident lekárskej komory Sukeľ: Homeopatia nemá miesto v modernej medicíne a farmácii

ROZHOVORY

MARTINA BEDNÁROVÁ

Znalosť aspoň základných medikamentov je v dnešnej dobe, kedy sa snaží mnoho ľudí liečiť homeopatiou, potrebnější ako kedykoľvek pred tým. Možno aj preto sa Slovenská lekárnická komora rozhodla organizovať osvetové prednášky, a tak dopomôcť k hodnotnému vzdelaniu a odstráneniu dezinformáci. S prezidentom Slovenskej lekárskej komory PharmDr. Ondrejom Sukeľom sa o prevencii a práci farmaceutov rozprávala Martina Bednárová.

Je rok Farmaceuta ako pomáhajúcej profesie. Čo pre vás povolanie farmaceuta znamená?

Pre mňa povolanie farmaceut znamená osobné naplnenie vedomostných, vzdelávacích a vlastne všetkých profesionálnych ambícií. Lekárnictvo ako najviditeľnejšia oblasť farmácie je kľúčovým segmentom zdravotnej starostlivosti, ktorého postavenie sa v posledných dvadsiatich rokoch dramaticky mení a od logistickej úlohy sa presúva k reálnej starostlivosti o pacienta.

Čo stálo za iniciatívou osvetových prednášok? Čo si od nich sľubujete?

Vlani sme oslávili 25. výročie obnovenia činnosti Slovenskej lekárskej komory, násilne prerušenej v roku 1950. Pri hodnotení toho štvrtstoročia sme konštatovali, že boli poznačené neustálou potrebou presvedčania politikov o význame stavovskej samosprávy. Každá inštitúcia dokáže svoju opodstatnenosť, keď prežije zakladateľskú generáciu. My sme túto opodstatnenosť dokázali a myslíme si, že nastal čas odovzdať niečo z nás nezištne celej spoločnosti. Preto sme rok 2016 nazvali Rokom farmaceuta ako pomáhajúcej profesie a kľúčovou aktivitou sú osvetové kampane zamerané na špeciálne skupiny pacientov, ktorých liečba prináša viaceré rizikové okamihy.

Slováci sa pri liečbe spoliehajú najmä na lekárov. Dajú však aj na rady farmaceutov v lekárňach?

Prieskumy skôr ukazujú, že farmaceut je rovnako (v niektorých oblastiach dokonca viac) dôveryhodným konzultantom ako lekár. Je potrebné si uvedomiť trend, ktorý umožňuje dostupnosť významnej skupiny liekov bez lekárskeho predpisu – aj liekov, ktoré ešte pred pár rokmi boli viazané na predpis špecialistu. Hoci sú tieto lieky bezpečné, stále je potrebné zohľadňovať riziká nesprávneho dávkovania, interakcií s potravinou a inými liekmi či nadužívania. Tieto informácie pacientom často neposkytujú ani lekári. Manažment pacienta (nie iba) v oblasti samoliečenia je kľúčovou výzvou, ktorá má potenciál zmeniť lekárne z „predajní“ na poradenské a konzultačné centrá správnej farmakoterapie.

Ako by ste hodnotili nejakú gramotnosť v oblasti liečiv medzi Slovákami?

Výrazne sa zlepšuje dostupnosť informácií, preto sú dnes pacienti viac vzdelaní aj v tejto oblasti. Bohužiaľ, laikom chýba schopnosť rozlišovania a správnej interpretácie informácií a často sa preto stretávame s takmer slepou dôverou v rozličné internetové zdroje pochybnéj kvality.

Kampane, ktoré organizujete, sú zamerané najmä na tehotné a dojčiace matky. Prečo?

SLeK organizuje osvetové kampane v troch témach. Pod názvom – **Kto má kľúče od skrinky s jedmi?** – realizujeme kampaň identifikujúcu liek ako prirodzenú súčasť domácnosti a ponúkajúcu verejnosti odpovede na základné otázky týkajúce sa domácej lekárničky. Čo má obsahovať, čo nemá obsahovať, ako správne užívať lieky a ako sa správne poradiť s lekárom, či lekárnikom, ako lieky skladovať či likvidovať. Druhá kampaň – **Dieťa nie je malý dospelý** – má upozorniť na kľúčové špeciálky pri užívaní liekov deťmi a adolescentmi. Aké liekové formy sú vhodné, aké nevhodné, aké lieky dostupné bez lekárskeho predpisu sú rizikové, ako upravovať dávky detských liekov, ako postupovať pri špeciálnych detských pacientoch... Tretia kampaň – **Lieky počas dojčenia, kedy áno, kedy nie?** – prinesie informácie o farmakoterapii dojčiacich žien. Mnohé ženy prestanú zbytočne dojiť pri akomkoľvek lieku, iné, naopak,

bagatelizujú aj rizikové lieky. Je prirodzené, že farmaceut má mať dostatok informácií aj v tejto oblasti a má vedieť dôsledne a dôveryhodne informovať tieto pacientky – zvlášť v situácii, keď sú často nesprávne (až nebezpečne) informované zo strany rozličných internetových poradkyní.

Slovenskom otriasa téma homeopatie. V Nemecku majú homeopatiká zaradené v lekárňach hneď pri pulte pri medikamentoch, v iných krajinách ich, naopak, zatracujú. Aké majú, podľa vás, homeopatiká miesto pri liečbe chorôb či prevencii?

Homeopatia vychádza z liečiteľských hypotéz osemnásteho storočia odporujúcich prírodným zákonom a všeobecným poznatkom chémie, fyziky, fyziológie a patofyziológie. Vedecké štúdie potvrdili jej neúčinnosť. Ako také nemá miesto v modernej medicíne a farmácii.

Myslíte si, že by výuka v nejakej základnej farmaceutike našla svoje miesto v školách?

Som presvedčený, že základná zdravotná výchova by mala mať miesto už na základnej škole. Jej súčasťou by boli aj hodiny týkajúce sa základných skupín liekov, ich správneho použitia, skladovania, či zneškodňovania. V rámci našej prvej kampane ponúkame školám, centráм voľného času a podobným inštitúciám prednášky aj na tieto témy.

Čo by mohlo viac motivovať mladých ľudí, aby sa hlásili na štúdium farmácie, ktoré je, mimochodom, dosť náročné...

Myslím, že odbor farmácia nemá núdzu o uchádzačov. Čoho sa možno obávať je pokles záujmu špičkových stredoškóľakov o toto štúdium, ktorý môže byť spôsobený nejasnou perspektívou budúceho uplatnenia. Bohužiaľ, nesprávna a európske princípy nerečektujúca slovenská legislatíva dnes umožňuje prevádzku verejnej lekárne aj jednotlivcom bez farmaceutického vzdelania, čo viedlo k etablovaniu sa rôznych anančných skupín a obchodníckych subjektov, pri ktorých nezávislý, odborný lekárnik ťahá za kratší koniec.

Podobné osvetové vzdelávacie prednášky sú súčasťou dlhodobého vzdelávacieho procesu, na ktorý si asi spoločnosť musí zvyknúť. Chystáte ešte niečo ďalšie?

Súčasn \acute{e} vedenie Slovenskej lekárnickej komory má ambíciu každý rok realizovať smerom k verejnosti nejaké osvetové projekty. My sme farmaceuti, vieme o liekoch všetko a je potrebné, aby sme naše vedomosti odovzdali celej spoločnosti a prispeli tak k zlepšeniu zdravotného stavu obyvateľstva.

MARTINA BEDNÁROVÁ

VŠETKY ČLÁNKY AUTORA